

Katowice, 25 stycznia 2023

r.

**Założenia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003**

Obszar Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Obszar ten został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198, poz. 1226). Obszar Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 położony jest w granicach administracyjnych gmin Lubomia i Krzyżanowice. Ostoja ta obejmuje fragment doliny Odry na południe od Raciborza z kompleksem stawowym „Wielikąt” wraz z terenem Lasu Tworkowskiego. Stawy Wielikąt to kompleks stawów hodowlanych złożony z dziewięciu większych i kilkunastu mniejszych stawów. Natomiast Las Tworkowski stanowi niewielki kompleks leśny obejmujący fragment lasów grądowych i łęgowych, położonych wśród pól uprawnych i bezpośrednio przylegający do rzeki Odry.

Obszar Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 został wyznaczony dla ochrony gatunków ptaków:

- A022 bączek (*Ixobrychus minutus*),
- A060 podgorzałka (*Aythya nyroca*),
- A058 helmiatka (*Netta rufina*),
- A005 perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*),
- A051 krakwa (*Anas strepera*).

Przedmiotowy obszar Natura 2000 w całości lub w części nie pokrywa się z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego. W odniesieniu do tego obszaru nie może mieć zatem zastosowania przepis art. 28 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000 obowiązkowo sporządza się plan zadań ochronnych ustanawiany w drodze zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska na okres 10 lat.

Zarządzenie w sprawie planu zadań ochronnych winno być wydane w ciągu 6 lat od dnia jego wyznaczenia jako obszaru specjalnej ochrony ptaków. Plan zadań ochronnych jest narzędziem zarządzania zasobami przyrody, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice

tel.: 32 42-06-801, sekretariat@katowice.rdos.gov.pl, www.gov.pl/web/rdos-katowice

Podstawowym celem opracowania planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony czyli zapewnienie, że gatunki ptaków i ich siedliska, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone. Plan ma określić aktualny stan przedmiotów ochrony, zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia ich właściwego stanu przez co należy rozumieć zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania. W świetle przepisów ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawiając plan zadań ochronnych, zobowiązany jest kierować się, przede wszystkim koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Dla ww. obszaru Natura 2000 ustanowiono plan zadań ochronnych (Zarządzenie nr 35/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003; <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/stawy-wielikat-i-las-tworkowski-plb240003>). W związku z faktem, iż okres obowiązywania ww. planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru expiruje 14 stycznia 2024 roku, konieczne jest sporządzenie kolejnego dokumentu.

W związku z tym, przyjmuje się następujące założenia do sporządzenia kolejnego planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony ptaków Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003:

- wyznaczenie zadań ochronnych na okres kolejnych 10 lat (zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000),
- określenie zagrożeń dla utrzymania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków oraz ich siedlisk,
- określenie celów działań ochronnych dla gatunków ptaków oraz ich siedlisk,
- ustalenie celów działań ochronnych: specyficznych dla miejsca, kompleksowych, specyficznych co do cechy, specyficznych dla przewidywanego stanu odpowiadające ekologicznym wymogom gatunków z załącznika I Dyrektywy Komisji Europejskiej 79/409/EEC występującym na tych terenach, odzwierciedlających znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, przy odpowiednim stanie ochrony typów gatunków ptaków i ich siedlisk występujących na tym obszarze oraz dla spójności sieci Natura 2000,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków ptaków i ich siedlisk na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne w tym w zakresie monitoringu ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania,
- ustalenie działań ochronnych o charakterze „celowościowym”, tj. skoncentrowanych na realizacji określonych czynności, a nie sporządzeniu listy zakazów,
- określenie wskazań do dokumentów planistycznych,
- określenie przesłanek sporządzania planu ochrony.

W trakcie obowiązywania obecnego planu zadań ochronnych powstały opracowania będące wynikiem realizacji działań ochronnych w nim zawartych. Staną się one podstawą sformułowania nowych zapisów.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewni możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń zmiany planu zadań ochronnych.

Zapisy planu zadań ochronnych będą wypracowane w wyniku kompromisu wszystkich zainteresowanych stron. Zasady ochrony obszaru będące wynikiem współpracy pozwolą zminimalizować potencjalne konflikty pomiędzy ochroną przyrody a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach będzie zamieszczał informacje o stopniu zaawansowania prac nad projektem planu zadań ochronnych na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/plany-zadan-ochronnych2> oraz na bieżąco je uaktualniał, a także szczegółowo określi sposób komunikowania się z zainteresowanymi osobami i podmiotami.